

ENKÄTSVAR 2026

Miljöpartiet - enkätsvar

Skriftliga svar från partiets kansli, 2026.

1. Vilken är er vision för samhället år 2035, hur ser ni på förhållandet människa, AI och teknik?

AI är ett verktyg för människan och den gröna omställningen – inte ett mål i sig. Miljöpartiets vision är ett samhälle där tekniken frigör människors tid och stärker livskvaliteten. AI ska användas för att lösa samhällsutmaningar, stärka välfärden och påskynda klimatomställningen, medan människor fortsatt fattar besluten och tar ansvar för etiska avvägningar.

AI och digitalisering ska tillvaratas på ett sätt som gynnar välmående, exempelvis genom förkortad arbetstid eller mer tid till mellanmännsliga möten. Utvecklingen ska ske som en helhet för att uppnå önskade nyttor och välgrundande mänskliga beslut, bland annat genom bättre analyser av stora mängder material. Digitalisering och AI är verktyg för en stärkt konkurrenskraft, bättre välfärd och effektiv klimatomställning.

Vi har en vision om att Sverige ska vara världsbäst. Det krävs satsningar på utbildning och innovationsstöd. Samtidigt – och det ska vi inte underskatta – måste vi uppmärksamma och arbeta med de stora utmaningar för sådant som transparens, integritet och risker för enskilda människor, liksom för de stora klimat- och miljöutmaningar som AI står för.

2. Vilken AI-politik vill ert parti driva?

Sverige måste satsa dels på kvalitativ utbildning för barn och unga om hur AI ska utvecklas och användas på ett etiskt och jämlikt sätt, dels på lättillgänglig och begriplig information för alla medborgare. Miljöpartiet delar AI-kommissionens förslag om kraftfulla stöd för folkbildning, för att bidra till en allmän och bred förstärkning för såväl debatt som kompetens. Sverige ska vara ett ledande land för ansvarsfull AI-utveckling där forskning, startups och etablerade företag kan utveckla nästa generations AI-lösningar.

Det behövs ett brett kunskapslyft i hela samhället om AI för att bland annat underlätta för företag där genombrott i AI kan förändra sektorer i grunden. Och det behövs en kraftsamling där universitet, innovativa företag och offentlig förvaltning tar spjörn i varandra att forma morgondagens tillämpade AI. Sverige står sig slätt om vi inte samarbetar. Här behöver staten skapa arenorna. Det är även viktigt att den produktivitetsökning som AI innebär behöver fördelas i samhället så att den kommer alla till del.

Vi behöver också uppdra åt relevanta myndigheter att inleda ett samordnat arbete för att skaffa en överblick över data i den offentliga sektorn, slå fast vad som är möjligt inom befintlig lagstiftning och om det finns möjligheter till och behov av lagändringar. Ett fortsatt och förstärkt utvecklingsarbete om AI med fokus på försiktighetsprincipen och vilka långsiktiga etiska och hållbarhetsmässiga följder ny teknik kan få redan på ett tidigt stadium, men också på hur transparensen kan ökas kring hur AI fungerar och fattar beslut.

AI hänger även tätt samman med bra bredband och mobiltäckning i hela landet. Sverige ska ha ett väl utbyggt och tillgängligt bredband och mobiltäckning i världsklass. Alla hushåll och företag ska ha tillgång till uppkoppling som är effektiv, säker och robust.

3. Hur bör Sverige reglera utvecklingen och användningen av AI?

Vi vill stärka Sveriges förmåga att utveckla och använda AI på ett hållbart, klimatsmart, säkert och konkurrenskraftigt sätt – för privatpersoner, civilsamhälle och näringsliv. AI ska vara ett stöd för människor – inte ersätta mänskligt ansvar i beslut som har stor betydelse för individen. Samhället behöver bättre förstå och hantera riskerna med AI. Utvecklingen är en fråga om utvinning av resurser, såväl mänskliga som ändliga material- och energiresurser.

AI ska vara både etisk och säker samt utvecklas och användas med respekt för grundläggande fri- och rättigheter. Sverige behöver aktivt delta i internationella samarbeten för att forma regelverk för AI, inte minst inom EU och den europeiska rättsakten om AI men också globalt. EU:s "AI Act" avser att reglera användning och utveckling av AI-tjänster. Rättsakten är baserad på riskbedömning; ju högre risk desto större regleringar och i vissa fall till och med förbud. Miljöpartiet ser med stor oro på den fördröjning av implementeringen av Bilaga III i EU:s AI Act. Det öppnar för fortsatt de facto-implementering av tillämpningar med hög risk, inte minst för integritet, transparens och mänskliga rättigheter.

Sverige och EU behöver även få bättre kontroll på sin egna data för att minska beroendet av ett fåtal globala techjättar. Det handlar om att värna vår beredskap, demokratisk kontroll, datasäkerhet och medborgarnas rättigheter. Vi vill se mer användning av öppna standarder och europeiska moln- och datalösningar. I en allt mer osäker värld behöver även riskerna till det digitala samhället uppmärksammas och hanteras. Kunskapen om källgranskning och risker med manipulation och fejkade foton och videor behöver öka.

Även frågor kring upphovsrättslagstiftningen är viktiga. AI tränas idag på stora mängder befintligt material och det är svårt för upphovsrättsinnehavare att hävda sina rättigheter till materialet.

4. Vilka åtgärder bör Sverige vidta för att stötta människor i utbildning, omställning och social trygghet för personer som berörs av automatisering och effektivisering?

Just nu står Sverige inför stora omställningar som kräver rätt kunskap på rätt plats, i välfärden, industrin och klimatarbetet. Många märker hur snabbt arbetslivet förändras, inte minst med digitalisering och AI. Därför är en aktiv arbetsmarknadspolitik som möjliggör att fler kan byta spår, stärka sin roll och rustas för jobben som efterfrågas. Om AI ökar produktiviteten ska vinsterna också komma löntagarna till del.

Miljöpartiet vill stärka det livslånga lärandet genom fler utbildningsplatser, bättre möjligheter till kompetensutveckling och utbildningar som tydligare matchar arbetsmarknadens behov, särskilt inom bristyrken och den gröna omställningen. Omställningsstudiestödet är en viktig reform som behöver fungera bättre i praktiken, med kortare handläggningstider och tillräckliga resurser till CSN så att fler kan använda stödet när de behöver det.

Vi vill också stärka tryggheten vid arbetslöshet och omställning. Ingen ska falla mellan stolarna när jobb förändras eller försvinner. Därför behövs ett sammanhållet trygghetssystem, en aktiv arbetsmarknadspolitik och satsningar på utbildning, matchning och gröna investeringar som skapar fler vägar till arbete. Vi vill också införa ett flyttbidrag för arbetslösa som accepterar en anställning på en annan ort, för att underlätta omställning och göra det lättare att ta jobb där de finns.

5. AI kan påverka demokratin genom t.ex. algoritmisk styrning, desinformation eller centralisering av makt. Hur ser ditt parti på den här utvecklingen?

Miljöpartiet anser att vi behöver ställa högre krav på transparens kring de data som används vid träning av AI, hur AI-systemet är uppbyggt, hur det fungerar och att det redovisas hur och när AI används. Transparens och öppenhet kring vilka algoritmer som används är nödvändigt för bedömning och eventuellt ansvarsutkrävande. Vi ser en risk i att ett fåtal globala teknikföretag får ett oproportionerligt inflytande över information, offentlighet och demokratiska processer. Därför behöver Europa stärka sin digitala suveränitet.

Tekniken kan också missbrukas för övervakning, spridning av desinformation eller beslut som påverkar människors liv utan tillräcklig insyn. Därför måste utvecklingen av AI balanseras med tydlig reglering, underställd demokratiskt ansvar, kontroll och tillsyn. En risk ligger i enkelheten att genom AI kunna ta fram realistiska filmer och bilder som medvetet är framtaget för att vilseleda och därmed kunna påverka allmänheten och politiskt beslutsfattande.

Thomas Karlsson, politiskt sakkunnig, Miljöpartiet de gröna